

30.4.4

70b (משנה ג) → 71a (כוליה לכדרכי הוא דאתא)

1. וכי ימות מן הבהמה אשר היא לכם לאכלה הנגע בנבלתה יטמא עד הערב: ויקרא יא, לט
 2. וכל הולך על כפיו בכל החיה החלקת על ארבע טמאים הם לכם כל הנגע בנבלתם יטמא עד הערב: ויקרא יא, כז
 3. או נפש אשר תגע בכל דבר טמא או בנבלת חיה טמאה או בנבלת בהמה טמאה או בנבלת שרץ טמא ונגעלם ממנו והוא טמא ואשם: ויקרא ה, ב
 4. זאת הבהמה אשר תאכלו שור שה כשבים ושה עזים: איל וצבי ויחמור ואקו ודישן ותאו וזמר: דברים יז, ד-ה
 5. ... זאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה אשר על הארץ: כל מפרסת פרסה ושטעת נשטע פרסת מעלת גרה בבהמה אתה תאכלו: ויקרא יא, כג
 6. ונפש כי תגע בכל טמא בטמאת אדם או בבהמה טמאה או בכל שרקן טמא ואכל מבשר זבח השלמים אשר לה ונכרתה הנפש ההוא מעמיה: ויקרא ז, כא

I טומאת מת עובר inside the womb vis-à-vis status of משנה ג

- a If: the טמא or טהורה, whether the animal is טומאת מת, there is no עובר
 b Dissent (ריה"ג): if it is a טמאה (e.g. horse) – it has טומאה (→if he reaches inside and touches – טמא); not טהורה

II Analysis

- a טומאה from עובר, certainly it can “protect” from שחיטה, if mother can exempt ק"ו (ר"ח) *rationale*
 i Challenge: that reasoning is only valid for טהורה בהמה
 ii Answer: v. 1 compares טמאה טמאה (בהמה) (מן הבהמה) to טהורה (לאכלה) טהורה
 1 Just as: טומאה טהורה protects טהורה טהורה, so too טמאה טהורה
 b ריה"ג's source:
 i Proposal1 (ר' יצחק): v. 2 – בכל החיה – if it “walks on 4” (instead of “8”, i.e. split hoofx4) is טמא
 1 Challenge: if so, טמא in the womb of פרה should be טמא, as it “walks on 4”
 (a) Answer: it must be “4-on-4”, and this is “4-in-8”
 2 Challenge: if so, a “cow” (i.e. split hoof) inside a “camel” (single hoof) should not be מטמא (not 4/4)
 (a) Answer: וכל (v. 2) extends to that case
 3 Challenge: if so, טמא inside of קלוט should be מטמא (it is 4/4)
 (a) Answer: that's how ק"ו ר"ח (above) is used – to allow the טהורה to protect, even if its hoof is solid
 4 Challenge: then a חזיר inside a פרה should not be מטמא (8/8)...rather...
 ii Proposal2 (רנב"י): v. 3 – why mention טמאה טמאה – after all, all טמאה are מטמא as carcasses
 1 Rather: טומאת נבלה (only) טמאה טמאה of עובר generates טמאה טמאה
 2 Challenge: how do we understand ר' יצחק's interpretation?
 (a) Answer: if not for ר' יצחק, דרשה ר' יצחק, we would have thought that v. 2 was entirely intended as per רבי:
 iii ר' שמעון בן עזאי and ר' יונתן conversation ברייתא
 1 טומאת נבלת חיה טהורה asked for source ר'
 (a) Answer: v. 2
 (b) Response (ר' יונתן): טומאת נבלה – to assign טהורה טהורה
 (i) Question (רשב"ע): how does ר' שמעאל answer this?
 (ii) Answer: v. 1 includes both טמאה טהורה and טהורה טהורה (as per above)
 1. And: we learn that “טהורה טהורה” includes טהורה טהורה and vice-versa
 a. application: “טהורה טהורה” includes טהורה טהורה and “טהורה טמאה” includes טמאה טהורה
 i. and: “טהורה טמאה” includes טמאה טהורה and “טהורה טהורה” includes טהורה טהורה
 ii. (ר' שמעאל): regret for not studying under ר' יצחק
 2 Source (for ר' שמעאל's inclusions): “טהורה טהורה” includes טהורה טהורה – v. 4 identifies group as טהורה טהורה, yet lists טהורה טהורה
 (a) And: “טהורה טהורה” includes טהורה טהורה – v. 5 – refers to list as טהורה טהורה and lists טהורה טהורה
 (b) Applications: טהורה טהורה has same “indicators” (סימנים) as טהורה טהורה
 (i) And: טהורה טהורה has same rules as טהורה טהורה – for prohibition of cross-breeding
 (ii) And: טהורה טהורה is akin to טמאה טהורה as per רבי:
 1. דני teaches that v. 2 (where it is unnecessary, included in טמאה טהורה) is טומאת קדש – from v. 6
 (iii) And: טהורה טהורה is akin to טהורה טהורה for “formation” (if one that looks like that is formed and the woman births it, has טומאת יולדת טהורה טהורה – בכורות ח:א – ר"מ per טומאת יולדת טהורה טהורה)
 iv Question: how do חכמים (of our משנה, who disagree with ריה"ג and maintain no טומאה for עובר טמאה) interpret v. 3?
 1 Answer; they interpret entire verse as per רבי (above)²

² this explanation of ... follows רש"י; however, a number of ראשונים had a different text of the גמרא and, following their גירסא, the question was about רבנן who disagree with ר"מ about “animal forms” being born etc. – in which case, they simply drop the last application and use the last 2 for רבי's rule about קרבן עולה ויורד